

NEPRIKLAUSOMA
LIETUVA

SENIAUSIAS TAUTINĖS DEMOKRATINĖS
MINTIES SAVAITRAŠTIS KANADOJE.

SAVAITINĖ TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

* Sovietu kosmonautas Georgy Beregovoy, išbu-
vęs 4 dienas erdvėse, nu-
sileido su savo erdvėlai-
viu Sojuz 3. Jis atliko eilę
paruošiamųjų pratimų.

**DAR APIE ŠNIPINĖJIMĄ
VAKARŲ VOKIETIJOJE**
Kaip jau buvo rašyta
praeitame numeryje, pas-
taroju metu paaiški vis
daugiau detalių apie įvai-
rus išdavystes pačiuose
aukščiausiuose Vakarų

Pietų Vietnamo valdžios vyrai - viceprez. Nguyen Cao Ky ir prez. Nguyen Van Thieu.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas Paukštaitis.
Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$6.00 Canada\$6.00
Amerika ir P. Amerika...\$6.50 America & S. America...\$6.50
Visur kitur\$7.00 Other Countries\$7.00
Atskiras numeris\$0.15 Single copy\$0.15

Adresu pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais).
Ilgaliai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

Pranys Alšėnas.

MŪSŲ SPAUDA IR MES

NL - va priderina savąją mintį prie šio straipsnio
autorius minties.

Ach, kokia tai miela ir, tuo labiau, brangi turėtų būti mums, lietuviams, ypač svetur gyvenantiems, lietuviškoji spauda, tad sunku ir apsaityti, gal dar sunkiau trumpais žodžiais ir sakiniiais aprašyti.

Garsus mūsų poetas ir didelis dailaus žodžio meistras, lenkų savinamas, o ir mūsų pačių dažnai nusisavinamas, Adomas Mickevičius, anais laikais (ištrėmimo) rašė: "Litwa, ojczyzna moja..." Taigi, jis bylojo apie "Litvą", bet ne apie "Polsčią" kaip jo tėvynę. Ir, girdi, tik tai tas tėvynės reikšmę galėtų tinkamai suprasti ir įvertinti, kas jos (tėvynės) neteko...

Ad. Mickevičiaus itin įžvalgia logika vadovaujantis ir jo žodžius parafrazuojant, tą patį būtų galima pasakyti ir ne tik apie dabartinį metu netektą mūsų tėvynę - Lietuvą, bet ir bendrai - visą, kas lietuviška: lietuvišką žodį - sakytą ir rašytą, savo papročius-tradicijas, savą lietuvišką kultūrą, lietuviškai kalbamas maldas, giedamas giesmes ir t. t.

Šiuo rašiniu norisi konkrečiai užsiminti apie mūsų lietuvišką spausdintą žodį - laikraščius ir žurnalus svetur. Iš tikrųjų čia begaliniai tikty Ad. Mickevičiaus žodžių parafrazacija, pereinant nuo tėvynės į lietuviškai spausdinto žodžio reikšmę išsivijoj.

Apie netektą (rusų pavergtą) tėvynę, tiesa, dažnas dar pakalbame, pasiskundčiame jos pasilgę, nostalgijos liga besergą ir t. t. nes tai - lyg ir mados dalykas ir, gal svarbiau todėl, kad jos neteko, bet niekas, arba re - tas kas, teuzsimeiname apie lietuviško žodžio (sakytinio ar rašytinio) išlaikymą svetur. Atrodo, ir kam gi mums sielotis tuo? Lietuviškai kalbėti dar neužmiršome, o lietuviški laikraščiai - eina pilnu tempu ir, rodos, ne ne galvoja susotai eję (geriau) pasakius, būti leidžiami)...

Taigi, kam mums rūpintis tuo, ko nesame netekę? Čia ir Ad. Mickevičiaus parafrazacija ne daug kuo galėtų pagelbėti...

Ar tie laikraščiai turi

pakankamai lėšų būti leidžiami, ar spaudos žmonės, nekalbant jau apie pripuolamus bendradarbius, bet nuolatos prie laikraščio dirbančius, yra pakankamai atlyginami, kad iš to bent padariai galėtų pragyventi, kam čia gali galvą skaudėti...

Taip lygiai tiems lietuviškos spaudos skaitytojams (bent nemažam jų skaičiui) nesvarbu, nei kiek tie spaudos žmonės dirba per parą valandų ir tai - už mažiau atlyginami (tik iš pasiaukojimo lietuviškam žodžiui). Galimas dalykas, kad dėl šių, ne dėl kitų, priežasčių nemažai yra tokių, kurie ne tik kad nepaukvoja lietuviškam laikraščiu nei dolerio, bet, netgi, prenumeratos mokesčio neprisiruošia apsimokėti.

Apie tai, kiek žmonių dirba prie mūsų laikraščių, netgi, dienraščiu, čia neiškenčiu nepacitavęs poros sakinių iš (po mūsiškio-kanadiško pašto streiko) gauto laiško, rašyto spaudos kolegų J. Pronskaus iš "Naujienu". Jis, tarp kita ko, rašė: "...esu labai apsikrovęs redakcinio darbo smulkmenomis. Todėl nebesu mezgu laiko net keletai žodžių parašyti artimiesiems draugams ir geriausiems bendradarbiams. Tad, atleisk ir suprask - nebesu sėpju. Ar žinai, kiek mes čia besame... Gudelis kaip vyr. administratorius, ir Augustas, kaip vienintelis redaktorius; kiti liekam Pužauskas (pirmam puslapiui ir "Anytai"), aš... ir viskas".

Dabar grįžkime vėl prie turimų ir netektų vertybių supratimo reikšmės sąvokų gvildinimo. Atrodo, lietuviška spauda - paprastas dalykas. Nors svetur gyvenamąją gaunam, skaitom, lygiai taip pat, kaip ir Lietuvoje gaudavom ir skaitydavom. Na, - plus - dar pramokom ir angliškai paskaityti, tai prisiduriam ir angliškos spaudos, ir pasijuntam dar "mandresni", negu buvom savo tėvynėje. Žodžiu sakant, atrodo, kitaip ir negalėtų būti...

Bet vis dėlto, esti ir kitaip. Štai, mes, kanadie-

1965.XI.13 dienos žygis į Jungtines Tautas (apie 14.000) dalyvė prie Jungtinių Tautų. Jo veikla vių turėjo būti vienkartinis, ta- priklausom nuo susidariusių aplin- čiau pabaltiečių delegacijos pri-kybių. Pvz., sąryš su pabaltie- sirinko daug vertingos medžia-čių aukso atidavimu, Batunas gos, kurios nebuvo galima ig- ne tik išsiuntė dokumentus apie noruoti. Paaikškėjo, kurios šalys tai visoms JT misijoms, bet taip laiko pabaltiečių klausimą baig- pat atliko visą organizavimo tu (eilė Europos kraštų) ir ku- darbą ad hoc komitetui (Com- rios imtysi jį diskutuoti (eilė mittee for International Jus- P. Amerikos šalių). Reikėjo ne- tice), ruošiant demonstracijas dėsiant pilniau informuoti su- visuose kontinentuose. Sėkmin- domintas šalis, jų tarpe ir eilę demonstracijų dėka baltų naujųjų Afrikos valstybių. At- aukso klausimą minėjo dauge- sirado daug svarbaus darbo, bet io kraštų spauda.

Batuno principai
1. Batun'as pasisako už visų tautų apsisprendimo principą ir palaiko jo visuotiną įgyvendinimą. Todėl Batun'as yra priešingas imperializmui, kolonializmui ir bet kurios tautos išnaudojimui kitos tautos naudai, vi- sose išnaudojimo formose;
2. Pirminis Batun'o tikslas yra išgauti apsisprendimo teisę įgyvendinimą Lietuvai, Lat- vijai ir Estijai, pašalinant so- vietų okupaciją ir atstatant jų valstybinę nepriklausomybę;
3. Lietuvos, Latvijos ir Es- tijos vidinių politinių, sociali- nių ir ekonominių sistemų klau- simų sprendimas priklauso tų kraštų žmonėms, išskiriant ta- čiau okupacines valstybes ko- lonialistus.

Batunas prašo taikos

Šiuo tarpu Batunui labai reik- sia studentų pagalbos. Mokyk- lose ir kolegijose, o ypač di- laimėjo vienas latvis, sėkmin- džiuose universitetuose studijuo- gai sujungęs skaitlinę 3, raidę ja daug svetimšalių. Jų daugu- B ir rodyklę -. Reikią, kad ma- daug žedantys savo šalies trys Pabaltijo tautos vieningai stipendininkai. Grįžę į savo tė- vynes jie greitai laiku įkops į atsakingas vietas. Reikia už- megsti pažinti su tais studen- tais. Jaunystės draugai, ypač susidraugavus studijuojant už- sieny, palieka neišdildomai at- minty. Daug kur mūsų studen- tai rengia parodėles. Tačiau jo- kia parodėlė nesudomins šalim- taip, kaip gyvas draugas ar pa- žįstamas. Folkloras geras daly- kas, bet jis byloja ramaus kra- sto gražią kultūrą. O mums re- kia ne kad grožėtusi mūsų pra- eitim, bet kad piktintųsi mūsų krašto dabartim!

Batunui labai reikia ir vyres- niųjų. Patarėjų. Mat, ruošiant dokumentus gera žinoti iš kokio taško mūsų reikalą pristatyti, o tam reikalinga gerai pažinti "psichologiją" krašto, į kurį kreipiamasi. Tokio pažinimo ne- įsigysi nulėkęs pasiskaityti en- ciklopedijos ar vieno kito tos šalies laikraščio. Užtat Batunas kviečia visus, vyrus ir moteris, kurie domisi kitom šalim, sekti kurio nors ar kelių kraštų politi- ką, ekonomiją ir kitokį gyve- nimą, o savo pavarde pasiųsti Batunui. Reikalui esant, Batun- as galėtų iš karto kreiptis pas- tos šalies žinovą.

Padėka
A.A. Jonas BURČIKAS miręs 1968 m. spalio 13 d., palaidotas spalio 16 d., St. Georges kapinėse.
Nuoširdžiai dėkojame: aukojusiems Sv. Mišioms už a.a. Jono sielą, pasiuntusiems gėles, pareiškęsiems užuojautą žodžiu ar raštu, lankiusiems velionį ir paly- dėjusiems į amžino poilsio vietą.
Žmona, duklė Veronika, Christina ir sūnus Vincas.

Lietuvių gyvenimo reiškinių

BATUN

BALTIC APPEAL TO THE UNITED NATIONS

KAS YRA BATUNAS?

Prie Batuno veiklos prisidėti gali ne tik vyrai, moterys, stu- dentai, bet net vaikai. Visi, kas tik pinigų turi. Iki šiol stambių aukų Batunas yra gavęs tik iš latvių. Daugiausia pajamų su- plaukia mažom sumom iš viso pasaulio (daugiausia tai sumos iki \$5.00). Šiuo tarpu laukiama kol užtenkamai suplauks, ge- riau sakant "prilašės", kad ga- lėtų pajudėti jau visai suplanuo- tas projektas - yra surastas kvalifikuotas žmogus, kuris rinkis medžiagą apie religinę pa- rėtį Lietuvoj, Latvijoje ir Esti- joj; seks pasaulio spaudą, pro- gai pasitaikius naudos turimą medžiagą, ar jos laiku pasiųs laikraščiams ir žurnalams.

• David Rockefeller ir ponis rugsėjo 24 d. suruo- šė vaišes New Yorke re- ziduojančių svetimų val- styvių konsulų garbei The Chase Manhattan Bank priėmimų salėje. Be kon- sulų dar dalyvavo įvairių bankų prezidentai ir fi- zidentai ir finansinių ins- titucijų vadovai. Vaisėse taipgi dalyvavo Lietuvos ir Estijos generaliniai konsulai Anicetas Simu- tis ir Ernst Jaakson su žmonomis.

DR. H. NAGIO PASKAITA
BOSTONO KULTŪROS
KLUBE

1968 m. spalio 26 d. Bostono Lietuvių Ben- druomenės kultūros klube dr. Henrikas Nagys skaitė paskaitą apie dvi pastarąsias išsivijos poetų kultas: "Žemėnin- kai nužemintieji".

Paskaitoj buvo plačiau paliesti penki žemės an- talogijos autoriai (Kazys Bradūnas, Juozas Kėkš- tas, Vytautas Mačernis, Henrikas Nagys ir Alfon- sas Nika-Niliūnas) ir taip pat, taip vadinamas, Nuže- mintųjų generacijos poe- tai: Algimantas Mackus, Liūnė Sutema, Vitalija Bogutaitė ir dar kai kurie šiai jauniaiškai kartai ar- timi poetai.

Vakarą atidarė šiuome- tinis klubo pirmininkas dr. J. Mikonis - Mickevi- čius.

Dalyvių buvo apie 100. Po paskaitos buvo visa eilė paklausimų bei ko- mentarų.

POSĖDŽIAVO LKDS TARYBA

Praeitą konferencijoj sudaryta Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjun- gos Taryba, š. m. spalio 19 - 20 dd. susirinko sa- vo pirmajam posėdžiui Clevelande "Čiurlionio" namuose. Posėdžiuse dalyvavo Tarybos nariai iš New Yorko, Čikagos, Detroito ir Clevelando. Dalyvavo ir keli kviesti- niai Sąjungos nariai - sve- čiai. Posėdį atidarė Ta- rybos pirm. A. J. Kasulai- tis. Trumpus pranešimus Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Unijos

Skyrių veda skautininkas L. Eimantas
1496 Mardell Place, London, Ontario, Canada
SKAUTŲ SUKAKTUVINIAMS 1968 METAMS

Buv. Gabijos tunto tuntininkė Juratė Pečiūrienė Detroito, naujoms skautams uždeda kaklaryšius. Nuotrauka J. Preibio.

SUKAKTUVINIAI ŽENKLELIAI

Liet. Skautų Sąjungos sukaktuviniai (metaliniai) ženkleliai pradėti dėvėti mūsų Sąjungos įsikūrimo 50-tosios sukakties dieną - š. m. lapkričio mėn. 1 d.

Šie ženkleliai yra dvie- jų rūšių:

a) ženklelis visiems mū- sų sąjungos nariams.

Ženklelio pagrindinė sukaktuvinių metų emble- ma žaliame fone.

b) ženklelis rėmėjams. Jo sukaktuvinių metų emble- ma - raudoname fone.

Sąjungos nariai - skau- tininkės - ai, vadovės - ai ir visų laipsnių bei šakų skautės - skautai ženklelį įsigyti gali patys.

Rėmėjų ženkleliai vie-

tovisė teikiama skautų organizaciją remiantiems asmenim, kaip dėkingumo ir pagarbos pareiškimas. Vietovėse vadovės - ai į- teikdami ženklelį nusi- pelnusiame rėmėjui, gali kartu įteikti ir raštišką adresą, liudijimą ar pan.

Ženkleliai užsidedami sukaktuvinės sueigos proga nuo lapkričio mėn. 1 d. ir dėvimi neribotą lai- ką. Ženklelius galima įsi- gyti ar rėmėjams įteikti ir vėliau.

Sukaktuvinių ženklelių kainos: sąjungos nario - \$ 2.00, rėmėjo - \$ 3.00. Visais ženklelių reika- jais rūpinasi LSS Tary- bos Pirmios narys - s. Č. Kilulius, 51 Toney St., Dorchester, Mass. 02124. USA. T. P.

(DCUE), Vliko ir Leono XIII Fondo klausimais pa- darė Tarybos vicepirmi- ninkas P. Vainauskas. Ta- ryba taip pat išrinko tris vicepirminkus: dr. K. Šidlauską, P. Vainauską ir kan. V. Zakarauską. Tary- bos posėdžių šeiminku buvo LKDS Clevelando

skyrius, kuriam vadovau- ja pirm. P. Tamulionis.

Valdyba posėdžių pro- ga šeštadienio vakare tuose pačiuose "Čiurlio- nio" namuose suruošė Ta- rybos nariams priėmimą į kurį pakvietė ir politi- nių organizacijų bei spau- dos ir radijo žmones.

Mielam ir senam prieteliui

inž. KAROLIUI BALČIŪNUI

mirus, jo giminėms ir artimiesiems, tikrą užuojautą reiškia

Notarija ir Balys P a r a m s k a i

Washington, D. C. USA.

MYLIMAM TĖVUI

Jonui KAŽEMĖKUI mirus,

buv. KLB Hamiltono Apylinkės Valdybos pirmininkui Vladui Kažemėkui ir jo giminėms gilią užuojautą reiškia

KLB Hamiltono Apyl. Valdyba.

Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) nariui inžinieriui

KAROLIUI BALČIŪNUI

mirus, šeimos nariams ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą

PLIAS Centro Valdyba.

Mūsų Kredito Unijos nariui

George KEEN - KINUI

mirus, jo žmonai Martai, dukrai Eilleen ir sūnui Robertui nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba.

Inž. KAROLIUI BALČIŪNUI staigamirus, jo šeimai, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Petras Juodelis.

KAS YRA MOTERS RITMAS?

J. Venckus, S.J.

T. Juozas Venckus, S.J. pradžiai savyje iš Montrealio persikėlė į Čikagą nuolatiniame darbe. Lietuvoje jis mokytojavo Kauno Jėzuitų gimnazijoje ir pravedė jaunimui bei inteligentams labai daug idomių rekolekcijų.

T.J. Venckus šalia savokuniško darbo užsiiminėja įvairiais darbais biologijos ir medicinos srityje. Praplatingame Jaunimo Centre jis planuoja įsteigti laboratoriją, kur galėtų lavintis medicinos ir biologijos studentai. Sveikiname atvykusį T.J. Venckų ir linkime čia pilnai išskleisti savo labai išsiskojusios asmenybės veiklą.

das. Ogino, japonų gydytojas ir Knaus-austrų ginekologas, abu visiškai nepriklausomai nuo viens kito aprašė (1929, 1934) pirmą kartą ovuliacijos įvykius pas gyvulius, pasakui priėjo ir prie žmogaus. Pastebėjo, kad pas moterį ovuliacija įvyksta periodiškai ir spontaniškai tam tikrame cikle. Šią metodą ne tiek platino gydytojai, kuriems šitas būdas atrodė nepakankamai tikras, tikslus ir saugus, bet daugiausia katalikai, kurie dėl sąžinės sumetimų nenorėjo dirbtinių (artificial) kontraceptyvų vartoti. Pagal "Humanae Vitae" encikliką šitas vienas metodas ir tėra leistinas ir tik tada, kada yra svarbios priežastys.

BIOLOGINIAI RITMO PAGRINDAI

Gyvuliams Gamta padarė lengviau: jie poruojasi nustatytais laikais: jie tada turi didelį lytinį patraukimą; patinai smarkiai kovoja dėl patelių, labai pešasi dėl jų ir nuėina susižeidę, kruvini iškovos lauko. Ir tik stiprieji pelno pateles. Tas lytinis patraukimas vadinasi oestrus, ar estrus nuo graikų oistros, panašiai ir lietuviškai aistra, vokiškai Brunst, angl. rut. Tas gyvulių karštis ir yra tas pats laikas, kada vyksta pas juos ovuliacija. Moteris tikrumoje neturi estrus, kartais sakoma, kad jos patraukimas yra kiek didesnis ovuliacijos laikotarpy, kada estrogeno yra daugiau, arba prieš mėnesines, kada progesteronas tam tikrame sinchronizme su estrogeno stipriau veikia. Pas pelytes oestrus pasikartoja kas penkias dienas, pas šunis du kartus į metus, pas karves, briedžius vieną kartą tokiu laiku rudenio - kad jaunikliai gimtų pavasarį, kada šilta. Kada gyvuliai apvaisina, tada jų lytiniai organai sumažėja, hormonai išsenka ir jie yra ramūs. Rugsėjo antroje pusėje Kanadoje prasidėjo

medžioklės laikotarpis briedžiams, stirnoms ir kt. (patinams).

FIZIOLOGINIAI RITMO REIŠKINIAI

Ovuliacijos pagrindas yra ovarius-du kūneliai, migdolų formos, jo ilgumas: 2,5-5 cm., plotumas 1,5-3 cm. ir storumo 0,5-1,5 cm. Kiekvienas sveria 7 gramus. Kada mergaitė gimsta, turi apie 400,000 folikulų, kurie gali išsivystyti į kiaušinėlius. Subręsta kiaušinėlių tik 400 per moters gyvenimą, jeigu nėra nėštumo. Kiaušinėlis yra vadinamas subrędęs, kada sumažėja chromozonų skaičius iki 23, kiti 23 ateis iš vyro pusės. Ovuliacija įvyksta pakaitomis, tai iš vieno ovario, tai iš kito, bet kartais iš vieno kelis kartus iš eilės. Ovuliuoja tik vienas kiaušinėlis, o kiti daugiau ar mažiau pribrendę sunyksta, absorbuojasi. Kitai sekančiai ovuliacijai yra naujas "set", ar sudėtis. Kartais keli ovuliuoja, nesenai viena moteris turėjo šešis vaikus iš karto. Kartais vienas kiaušinėlis skyla ir duoda pradžią dviem kūdikiams, tokie vaikai vadinasi "identiški" dvynukai, jų likimas vienodas, net dažnai ir toks vėžys išsivysto tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje abiejose.

MOTERS RITMO PADALINIMAS

Yra keturios fazės ar tarpsniai:

1. Priešovuliacinis tarpsnis, kuris prasideda tuo jau po mėnesinių. Pradedama formuotis Graafo krepšeliai ar pūslelės. 1673 m. rugpj. 17 d. Graaf, gydytojas olandas aptiko pirmą kartą moters ovarių pūsleles (folliculus). Jis manė, kad tai buvo moters kiaušinėlis. Pats kiaušinėlis buvo aptiktas daug vėliau. Graafo pūslelėje ji aptiko ir aprašė Karl Ernst von Baer 1827 m., kilęs iš Estijos. Kiaušinėlis yra labai mažas: 0.12 mm., kaip špilkos galvutė.

2. Ovuliacija: kiaušinėlio išėjimas iš dėčių (ovario), kuris vyksta kaip yra manoma 14 dieną, skaitant nuo būsiančios menstruacijos atgal, neįskaitant pirmos menstruacijos dienos. Sužinoti ovuliacijos dieną yra be galo svarbu. Kiaušinėlis negyvena ilgai, jeigu neapsivaisina - nė 24 val. Jeigu tiksliai žinai, kada įvyko ovuliacija ir žinai, kad kiaušinėlis neilgai gyvena, tada vedusieji žino, kada moteris jau nebegali pastoti, bet tam reikia žinoti, kad mėnesinės pasikartoja reguliariai. Be to, dabar kai kurie gydytojai praktikuoja taip vadinamą "inseminaciją", t.y. jeigu vyras negali atlikti moterystės akto, bet turi sėklą, bet jeigu ir tos neturi, tai paima kokio anoniminio vyro sėklą ir įšvirkščia moteriai, žinoma, sutinkant žmonos vyrui. Tada, be abejo, reikia žinoti, kada kiaušinėlis yra pasiruošęs. Pagal šitas injekcijas atrodo, kad ovuliacija gal tiksliau įvyksta 15 dieną prieš menstruaciją. Tada nesaugios dienos būtų 14, 15 ir 16 d.; dėl didesnio tikrumo - 13, 14, 15, 16 d. Kitos moters mano galinčios nustatyti ovuliaciją pagal skausmą, kurį jaučia abiejų ovarių pusėse. Vokietės tai vadina "Mittelschmerz". Dar pastebėta, kad apie ovuliacijos laiką pakyla keliomis dešimtinais temperatūra. Tam reikalingas specialus termometras, kur vienas laipsnis yra padalintas į dešimtines. Nėra jokios abejonės, kad yra moterų, kurios su reguliaria menstruacija gali savo moterystės gyvenimo ritmą naudotis. Kas daryti toms moterims, kurios neturi taisyklingo ciklo? Geri katalikai gydytojai manė, kad tada gali vartoti progesterono piliules, kad sunormuotų mėnesines. Match, prancūzų žurnalas, rugpj. 10 d. (1963) pranešė, kad Sidney mieste (Australijoje), prof. Harvey Carey atrado tokią cheminį junginį (pill), kurio dėka absoliutiškai ga-

Lietuvių tautinių šokių III-osios šventės Čikagoje spaudos k-to narė p. Zūnas ir simfoninio orkestro dirig. muz. Zdonius, vienos progos atsilankymo atveju liet. kultūros Balzeko muziejuje.

limas sureguliuoti moters mėnesinių ritmą. Lauksime daugiau žinių apie jį.

Kas reguliuoja ovuliaciją? Tai yra neuro-hormoninis procesas. Ovuliacija yra hipofizės valdžioje, nedidelė liauka galvoje. Vienas hormonas stimuliuoja estrogeną, kuris yra Graafo folikulas, kuris yra progesteroną, ir kitas - progesteroną, kuris gaminasi toje vietoje, iš kurio iškrito kiaušinėlis. Kita - pieno liauka. Pati hipofizė yra susijusi su smegenų hipotalamu, arti hipofizės. Apie hipotalamą daugiau sužinome iš eksperimentų su gyvuliais. Iš liguistų pasikeitimų tos vietos, padidėja apetitas, suriebėja gyviai, kitų dalių sužalojimai - apetitas sumažėja; nuo hipotalamo pareina kraujo spaudimas, akių pupilės išsiplečia. Piktis, baimė, išgąstis priklauso nuo hipotalamo. Taip pat gimdymo procesas. Dabar suprantame, kodėl tie stiprūs pergyvenimai persiduoda ir ant moters ovuliacijos ir menstruacijos. Hipotalamus yra susijungęs ir su smegenų piliaką medžiaga, kur jau pasireiškia aukščiausias dvasiškas gyvenimas. Todėl matome, moteris gali sublimuoti savo lytinį gyvenimą savo filosofiniais ir religiniais pergyvenimais.

3. Poovuliacinis tarpsnis, tai yra progesterono

veiklos laikas. Čia gali prasidėti neštumas su visomis pasekmėmis, su kiaušinėlio prisikabinimu gimdoje. Čia galėjo įsivelti kontraceptyvai, kurie galėjo kiaušinėliui sutrukdyti prisikabinti, sau lizdelį pasidaryti gimdoje; ypatingai kiaušinėlis lengvai apleidžia gimdą, jeigu koks instrumentas, kokia plastikinė kilpa buvo įkišta į gimdos įėjimą. Moters organizmas po tokio gilaus ir uolaus pasiruošimo pasiliko apvilintas. Galėjo viskas nueiti ir kitu keliu, kiaušinėlis nebuvo apvaisintas, gimdos gleivinė yra nuardoma, pasidaro kraujavimas, nes kraujas nekreša.

4. Mėnesinės: moterims priklus dalykas. Mėnesinių kraujas savaime nėra apstus normaliose sąlygose, apie 40 kubinių cm., apie trečdalis stiklinės. Tekėjimas tęsiasi 3-4 dienas. Procesas baigtas, prasidės naujas ciklas ar ritmas. Kadangi ritmas pasidarė toks svarbus naujos enciklikos šviesoje, partitina suinteresuotoms kartais pasikviesti koki specialistą, kuris mikroskopu, šviečiamais paveikslais, kartais ir organais, fiksuotais formaliu, gali labai įdomiai ir giliau išaiškinti šituos gyvybinius ir biologinius moters gyvenimo reiškinius.

STASYS GERVILAS

11.

TRYŠ NUPLĖSTOS KAUKĖS

(N. Lietuvos slaptosios policijos detektyvo pergyvenimai Vilniuje ir Vilniaus krašte 1939 - 1944 metais).

1943 m. lapkričio mėnesiui baigiantis, gaunam aliarmuojantį pranešimą, kad Pylimo gt., be-rods 62 Nr. gyvenusių miesto policininkų vienas vardu Antanas nušautas. Tuo pat laiku antras buvęs tarnyboj, kuris krim. polic. valdininkams davęs parodymus, iš kurių nebuvo paaiškėję reikalingi daviniai, bet kvota buvo tęsiama visu stropumu. O kadangi žmogžudystė buvo padaryta šaunamu ginklu - priklausė mūsų tarnybai. Susipažinęs smulkiau su policininko nušovimo aplinkybėmis, tuojau paaiškėjo, kad žmogžudystę padarė besislapstą komunistų teroristai ir įtarimas vedė į tuos du - apie kuriuos anksčiau rašiau, - kurie

buvo nusekti į Sapiezinskie Rovy kaimą.

Policininko Antano nušovimas buvo reikalingas skubaus aiškinimo, dėl to, kad žmogžudys darė šį nusikaltimą apgalvotai ir pagal "planą". Nušautąjį policininką ir jo rūbus apipylęs žibalu ir padėgęs, laimė, kad nedaug žibalo teroristai radę ir liepsna iškart nedidelė buvusi, tik dūmus sukel-dama, kuriuos besiveržiančius pro langą, pamatęs sargas ir skubiai užaliarmavęs gaisrininkus, o šie atvykę rado lavoną. Jaučiant aukšto ir žemo ūgio teroristų prisilaikymo vietas, buvo atrasta tose vietose ir žinių davalai bei kitos teroristų prisilaikymo vietas bei jų bendradarbiai, iš kurių

tuoju sužinota jog aukštesnio ūgio yra buvęs komunistinės karluomenės tankų dalinio vyr. puskarininkis Saulevič. Antras - žemo ūgio taip pat kariškis. Nors šie teroristai ir neįnujaušdami, kad sekami bet dažnai kaitaliojo prisilaikymo vietas ir reikėjo apskuriant sekti. Be kitų kelių prisilaikymo vietų, sužinota, - kad juodu apsigyveno kelioms dienoms Aušros Vartų gt. rusų cirkvės dideliuose pastuose pas vieną gražiai atrodančią moterį. Dėl to reikėjo gerai patikrinti, nes mėginant juos sumti arba sunaikinti vietoje ir jų neradus būtų aiškiai jiems suprantama, kad yra sekami ir būtų dar atsargesni arba įtartų iš savo bendradarbių išdavimu.

Skubos keliu per vieną cerkvės patarnautoją, rusų tautybės moteriškę, kuri buvo tam darbui gerai pasiruošusi, buvo pranešimas patikrintas, bet, deja, teroristai pagyvenę dvi dienas, iš ten išėjo ir

mano bendradarbė negalėjo nustatyti kur teroristai apsisistojo. Po kelių dienų gavau žinią, kad sekamieji teroristai iš Vilniaus (kaipo žiemos metu sunkiau slapstytis), išvykę ir apsigyvenę tolokai į šiaurę nuo Vilniaus - Varnėnų (Varniany) apylinkėje, kur juos sumiti anais laikais neįmanoma buvo. Tuo labiau apie 70 kilometrų nuo Vilniaus, tačiau, kaip teroristai palaikė ryšius su savo bendrininkais Vilniuje taip ir toliau žinojau. Vasario pabaigoje, kad neišeitų jų padaryti nusikaltimai viešumon, Saulevič nušovė savo draugą Grišą, prisilaikė Vilniuje ir apylinkėse, bet to, buvo žinoma, kad Saulevič Vilniuje turi tris moteris, iš kurių dvi išaiškintos, bet trečioji buv. ligoninės tarnautoja jauna našlė be pastovios gyvenamos vietos - sunkiau buvo aiškinama.

Balandžio mėnesį jau sniegui vietomis visai išsitraus, gaunu vėl vakare žinią, kad Saulevič nakvoja Kalvarijų gt. (priešais

turgaus aikštę) didesnio namo trečiame aukšte pas vieną moteriškę, kuri tik prieš dvi dienas apsigyveno viename mažame kambarėlyje. Skubiai darant kas reikalinga, apie tai pranešu savo vyresniajam, kuris išdidumu gyvendamas daug nesirūpindamas apie gerą progą teroristą sumti, atsakė: "tai suimk", tai viską gavau iš vyresniojo.

Berods tai buvo Velykų šventės, skubiai pasiėmę vieną kitą iš tarnautojų ir du uniformuotus policininkus. Du mūsų geri pareigūnai, stipraus suėjimo policininkas staidė smūgiu išmūšė kambario duris, kurlame miegojo teroristas su moterimi lovoje, įsakė teroristui keltis iš lovos pakeltomis rankomis. Pareigūnai būdami švelnaus būdo, elgėsi be žiauresnių veiksmų, norėdami gyvą sumti. Bet teroristas lovoje staiga ginklu tris kartus iššovė ir vienu šūviu mirtinai sužeidė jauną mūsų tarnautoją Skauzgirą, antru šūviu sužeidė tarnautoją P. pirštą ir

sugadino ginklą. Dar palaidęs rusišką tipo rankinę granatą, bėgo laiptais žemyn, bet laimei granata nesprogo.

Šiai tragedijai įvykus ir Skauzgirdui neišėjus iš apsupto namo, be panikos bei išsiblašymo, davė žinią į centro įstaigą, pasirošę sekėme tolimesnį teroristo judėjimą, laukdami pagalbos ir baterinių šviesų, nes įvykiui vykstant buvo tamsi naktis. Kaip vėliau paaiškėjo iš šalutiniame kambarėje gyvenančių žmonių, teroristas liepęs savo meilužei pasiruošti ir lipti per esamą langelį ant stogo sekti policijos sargybinius, o patsai pasiruošęs lipti paskui ją. Mūsų pareigūnai pastebėję tamsoje ant stogo, nežiūrindami vyras ar moteris, apsi- augodami nuo viršaus stogo šūvių ar galimybės metamos granatos, paleido šūvius prie kamino prisiglaudusiam taškui, kuris krito nuo aukšto žemyn nei žodelio neriktelėjęs. Buvo manoma, kad krito teroristas, bet

apžiūrėjęs pareigūnas pranešė, kad nukrito moteris ir jau be gyvybės ženklų.

Namas buvo nemažas ir prie jo dar prijungti kiti pastatėliai, kurie jungėsi su aukšta medine tvora į sodo pusę. Ir krltus meilužei, tuojau paskui ją išlipęs ir Saulevič antstogo ir pilvu šliauždamas perėjęs nuo vieno aukštesnio ant žemesnio pastato ir prie tvoros visai nepastebėtas sargybinių, kuris buvo sode. Teroristas nuo žemiausio pastatėlio, prilipęs iki tvoros pasileido bėgti ir buvo apšaudytas ir lengvai sužeistas į koją, bet pabėgęs dingo tamsoje. Vėliau buvo sužinota, kad Saulevič buvo gydomas kelias dienas priemies-tyje, o pasveikęs visiškai išvykęs iš Vilniaus ir prisijungęs prie didesnės grupės jau susiorganizavusių komunistinių partizanų Naručio ežero rajone.

Daugiau bus.

KULTŪRINĖS KRONIKA

Dail. DAGIO.

Šešių dailininkų paroda, surengta lietuvių evangelikų reformatų žurnalo "Mūsų Sparnai" vadovybės, Čiurlionio galerijoje, Chicagoje.

Parodoje išstatyta šių įvairių kartų mūsų dailininkų darbų: **Henriko Blyskio**, **Jokūbo Dagio**, **Aldonos Kregždaitės**, **Juozo Mielulio**, **J. Neimaniūnės** ir **Jono Neimano**. Išskirtinai yra gera Henriko Blyskio grafika. Šis jaunosios kartos mūsų grafikas jau seniai yra vertas atskiros individualios parodos, ir labai gaila, kad čia išstatytos tik dvi jo litografijos, rodančios pirmą eilio grafiko brandumą. Aplamai, ši paroda būdinga dar ir tuo, kad joje dominuoja skulptūra. Paprastai mūsų bendrinėse dailės parodose ji vis būdavo gana negausi. Šį kartą Dagys galerijoje išstatė net 33 bronzos, medžio, plastikos ir gipso skulptūras, patraukiančias temų ir formų įvairybę. Jauniausioji Aldona Kregždaitė, bandanti ir keramiką ir tapybą, maloniai nustebino savo debiutu, dar daugiau žadėdama ateities. Juozo Mielulio parodoje randame tik tris darbus. Visi paveikslai jau kelis kartus matyti įvairiose, čia pat vykusiame, parodose. O būtų buvę labai įdomu sužinoti, ką dailininkas kuria naujo. J. Neimaniūnė žiūrovui yra gana įdomi išradimo tapybos, stiklo ir fotografijos kombinacijose. Jonas Neimanas daug kam yra tikra naujiena savomis medžio konstrukcijomis.

*

J. Macevičius

Nauji eilėraščiai

Kareivis geria
Ne iš gero.

Kodėl — ir pats gerai nežino. —
Gal senos žaidžios atsidaro,
Gal atmintis slogi kankina. . .

Kareivis geria
Ne iš gero.

Kodėl — ir pats jis nesupranta.
Gal jis kažko brangaus po karo
Dar tebeieško ir neranda.

Kareivis geria
Ne iš gero.

Kodėl — ir jam pačiam neaišku.
Gal tas, kur skriaudą jam padarė,
Už jį daug laimingesnis vaikšto.

Kareivis geria
Ne iš gero.

Ir gal nereikia jo pasmerkti.
Jis šiandien iš linksmosto geria,
Ryt gies, kad nepradėtų verkti.

Kareivis geria
Ne iš gero.

Negalima kareivio smerkti.
"PERGALĖ" nr. 9.

PROPERŠOS

Surinko TAURAS.

Mėgstam nusiskusti iš-eivio nesidomėjimu lietuvišką knygą ir literatūrą aplamai. Vieni kaltina pačią literatūrą, aiškinami, kad ji esanti menko lygio, ar labai vidutiniška. Kiti priekaištauja, kad skaitytojai menkai informuojami apie naujus leidinius.

Šios skilties tikslu yra peržvelgti naujai pasirodžiusius (ar kai kada dar nepasirodžiusius leidinius) ir kartu palaikyti skaitytojo domėjimąsi kultūriniais klausimais.

Tik ką pasirodė lietuviškas Giovanni Guareschi knygos "Draugas Don Camillo" vertimas. Vertė Jonas Pranas Palukaitis. Išleido Viltis. Knyga 216 psl., iliustruota autoriaus piešiniais. Kaina \$ 2. -

Tai lengvo pasiskaitymo veikalelis vaizduojas vieno italų klebono parapijinę veiklą, kurioje nemažą vaidmenį užima

tarpusavio kova su vietinės kompartijos pareigūnu Peppone. Nepaprastai išpopuliarėjusio pokario ženklinusio jo gyvenimo etapus. Pulgis kalba apie visa tai suironiškai šypsniu, dažnai labai lyriškai, kur prisimena savo gimtinę — Sėlių kraštą. "Septinton įleidus" yra neabejotinai talentingiausiai parašyta memuarinė knyga, kurios iki šiol susilaukė savo raštijoj.

Šią savaitę "Draugo" kultūrinis priedas išspausdins paskutinę K. Almėno įspūdžių iš Afrikos atkarpą. Gal nelabai mums įprasta pripažinti kitiems nuopelnus, bet šiuo kartu kitaip negalima. "Draugo" kultūrinis priedas pasigavo gerą žuvį.

K. Almėnas užsirekomenduoja kaip puikus pasakotojas ir pastabus keliautojas. Jo kalba raiški, vaizdi, neperkrauta nuo-

bodžiais aprašymais. Jis turi retą turistui dovaną suvokti giliąsias Juodojo Kontinento problemas, neįsikyrėdamas statistikai, ar papūgišku turistinių leidinių atpasakojimu.

Išėjusi atskiru leidiniu "Išilgai Afrikos" bus neabejotinai verta visų dėmesio knyga. Šiuo metu Nepr. Lietuvos redakcija laukia autoriaus sutikimo leisti perspausdinti vieną iš "Draugo" pasirodžiusių atkarpų.

Kalbant apie kelionės įspūdžius, norėtusi priminti skaitytojams, kitokio pobūdžio kelionės-kelionės per gyvenimą-prisiminimus. Tai žinomojo mūsų rašytojo Pulgio Andriūšo memuarai, kurie tik ką pasirodė, "Septinton įleidus" pavadinimu, Pulgio Andriūšo Raštų I tome. Išleido Juozas Kapočius. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuve. 1968 m. Kaina \$ 5. - (kurių tikrai netenka gailėtis).

Gyvenimo mėtytas ir vėtytas, išsidaužęs po margą svieta, autorius nepaprastai spalvingai atkuria Nepriklausomos Lietuvos buitį, sutiktus žmones, įvairius įvykius ženklinusio jo gyvenimo etapus. Pulgis kalba apie visa tai suironiškai šypsniu, dažnai labai lyriškai, kur prisimena savo gimtinę — Sėlių kraštą. "Septinton įleidus" yra neabejotinai talentingiausiai parašyta memuarinė knyga, kurios iki šiol susilaukė savo raštijoj.

Albert Camus romanas "L'etranger" (kitiems pažįstamas iš kino versijos "The Stranger", kur pagrindinį vaidmenį vaidino Marcello Mastroiani) yra viena iš plonyčių knygelių, kurios negalime nepaisinti, kalbėdami apie XX amžiaus žmogaus dvasines problemas. Dr. J. Girnius skiria jai nemažai dėmesio savo veikalė "Žmogus be Dievo" analizuodamas ją kaip egzistencialistinę pasaul-

lėjautos išraišką.

Džiugu, kad šis romanas pagaliau išverstas į lietuvių kalbą ir kol kas pasirodė "Pergalės" žurnalo puslapiuose (Antroji dalis No 9). Iš prancūzų kalbos vertė L. Rapšytė.

Ar šio romano pasirodymas kuo nors reikšmingas? Ar proza Lietuvoje plačiau naudosis vidiniu monologu, kuris, Alg. Bučio teigimu, iš naujo prigijo socialistinėje Lenkijoje tuo pačiu metu, kai lenkai gavo progos versti ir leisti A. Kamiu (A. Camus)?"

Alg. Bučys "Pergalės" 9 No savo straipsnyje "Vidinis monologas-mėninė forma ar uniforma" pasisako skeptiškai:

"Bijau, kad vis viena mūsų romanai niekada nepretiks efektingai pasiūta, užsienietiška - iš mados, tiesa, net sveturi bešeinanti - vidinio monologo uniforma, į kurią mes per jėgą norim naujagimį įmurdinti. . ."

Nors jis pats pripažįsta, kai kuriuos pozityvius reiškinius:

"Ar nūdienius vidinio monologo bandymus mūsų romane ir novelistikoj galėtume susieti su senosiomis lyrinėmis mūsų prozos tradicijomis ir apskritai su minėtu "mitu" apie lietuvių pasaulėjautą ir meno lyrinę prigimtį? Ar šia sąsaja bent kiek paaikšintume vidinio

monologo populiarumą mūsų nūdienėje prozoje, didžiąja dalim tik jo dėka išsiskyrusia pagaliau iš visąsąjunginės prozos visumos, kurioje, kiek prisimenam, be pėdsako pradingdavo mūsų ankstesnieji "gamybiniai romanai" arba "romanai-kronikos"? Ar pagaliau mum vidujai gimininga ir nesunkiai suprantama J. Apučio, S. Šaltenio proza arba M. Sluckio "Adomo obuolį" rusų skaitytojas sunkiai įkanda ne dėl to, kad jis yra išauklėtas iki tolei tebevyraujančios socialinės-buitinės (o ne lyrinės) prozos tradicijų?"

Šių metų lapkričio 16 d. Montrealo visuomenė turės neeilinį įvykį. Bus įteikiama Ak. Sambūrio Vinco Krėvės vardo literatūrinė premija. Kaip visada turbūt bus pritariančių ir nepritariančių jūry komisijos nuosprendžiai.

Užtat pasirodė labai aktualioms šios kelios J. Aisčio mintys, pasakytos "Draugo" kultūrinio skyriaus redaktoriui nesenai įvykusio pokalbio metu:

"Didelių ir kilnių dalykų be laiko negalima sukurti. Čionykščiai rašy-

tojai laiko neturi, jį skiria savo ir savo šeimos išlaikymui. O galima laukti iš nu poilsio nutraukto laiko? Tai dar stebuklai, ką mes turime. Tėvyneje laiko turi. Kartais pagalvoju, kad juos ten mušt reikėtų, kad tik tiek teduoda, bet jie turi savo bėdas, turi čekistus, kurie per petį seka, ką tas rašytojas rašo. Tai yra sunkiau ir bauriau negu čia. Kalbant apie premijas ir konkursus, pagalvoju, kad klaidinga yra patarlė: geriau tiek, ygu nieko. Bet jei lietuvių bendruomenė ar visuomenė skirdama premijas penkis šimtus dolerių metams, jaučiasi lietuvių literatūrai vyžas lopanti, tai labai klysta. Kai nepriklausomoj Lietuvoj rašytojas gaudavo premijos pustučio ar tris tūkstančius litų, tai jis galėjo per porą skylių diržą suveržęs ar dantis sukanęs visus metus paskirti kūrybai, eikite jūs čia padarykite tą patį už penkis šimtus arba už tūkstantį dolerių. Čia premijos turėtų būti tarp šešių ir dešimties tūkstančių dolerių. Aš vis ir vis pradėtu įsitikinti, kad lietuviai ir čia, ir tėvynėje nenori investuoti į Lietuvos ateitį. . . Neturtas nėra pasiteisinimas. Kai nėra meilės, tai nėra ir ištėklų. Mane stebina, kad ta pati visuomenė surenka dešimtis tūkstančių dolerių sušerti papliauška per tekančią vandenį". . .

"ODISĖJOS" AUTORĖ — MOTERIS?

Literatūrinę sensaciją sukėlė neseniai Italijoje išėjusi įdomi prof. Vitorio Barabino knyga „Odisejos atrodymas“. Daugeliu metų paskyręs šio kūrinio teksto tyrimui, dabar profesorius drąsiai tvirtina, kad knyga buvo parašyta, praėjus mažiausiai šimtmėčiui nuo „Iliados“ sukūrimo, tad Homeras negali būti laikomas jos autoriumi. Ta proga profesorius davė dolių interviu laikraščio „Europeo“ korespondentui. V. Barabino pareiškė, jog, jo nuomone, „Odiseją“ yra sukūrusi moteris, sicilijie.

Veria prisiminti, kad tokia tezę literatūros moksle nėra visai nauja. Praėjusiam šimtmečio pirmąsias jį buvo paskelbęs anglų helenistas Batteris savo darbe „Odiseją“ sukūrė moteris“. Apie sicilietišką šio kūrinio autorius kilmę irgi jau yra rašę kiti pasaulio mokslininkai. Prof. Barabino tvirtina, jog, skaitant „Odiseją“, ypač tas vietas, kur aprašinė-

jami namai, namų apyvokos reikmenys ir šeimyninis gyvenimas, negalima neatkreipti dėmesio, jog tie dalykai aprašomi taip, kaip gali aprašyti tik moteris. Pavyzdžiui, meilės scenos. Jeigu „Iliadoje“ jos scenos yra visai realistinės, tai „Odisejoje“ jos aprašomos taip, kad net pati pasakojamoji kalba liudija apie moterišką autorės gėdingumą. Prof. Barabino nuomone, poemos autorė sulapatinė save su viena gražiausių kūrinių herojų — Nausikėja. Tačiau svarbiausias Sicilijos mokslininko argumentas, kuriuo jis remiasi, įrodinodamas savo iškeltą tezę, yra vadinamoji „Odisejos“ geografija. Skirtingai nuo savo pirmlakų, kurie tvirtindavo, jog Odisejos klajojų Viduržemio jūros rajone, prof. Barabino teigia, jog šis karžygys plaukiojęs tik apie Sicilijos salą. Savo išvados pagrįsti jis čia pat pateikia išsamią Sicilijos vietovardžių ir jų sąsijusių „Odisejoje“ aprašytų padavimų analizę.

30.

VINCAS MYKOŁAITIS SUKILĖLIAI PUTINAS

XVIII

Tuo tarpu Sierakausko strateginiai planai jau ėmė irti. Du dideli numatyti žygiai — Dinaburgo tvirtovės paėmimas ir sukilimo įilpsnijos Masogilovo gubernijoje — pasibaigė skaudžiu pralaimėjimu. Dinaburgą su jo menka įgula turėjo užimti iš dalies narsa, iš dalies klasta grovas Leonas Zyberk-Plateris su nedideliu šlėktos ir dvarininkaičių būriu. Tačiau Dinaburgo apylinkių burliokai, neapkenčią dvarininkų ir šlėktos, o ištikimi caro vyriausybei, pastebėję įtartina šlėktos subruzdimą, gausiomis gaujomis puolė plėsti dvarus ir žudyti sukilėlius. Suimtuosius grūdė į Dinaburgą, į valdžios rankas. Kol atvyko kariuomenė, buvo išplėsta keliolika dvarų ir sunaikintas visas sukilėlių būrys, kuris turėjo paimti Dinaburgą. Buvo sugautas ir pats sukilėlių vadas grovas Plateris, dvidešimt keturių metų jaunuolis, 1831 m. sukilimo herojus Emilijos Plateraitės giminaitis.

Kiek vėliau gauta žinia ir apie nepasisekimą kito žygio, kuriuo labai pasitikėjo Sierakauskas. Būtent, buvęs Rusijos generalinio štabo kapitonas Liudvikas Zvieždovskis turėjo įžiebtį sukilimą Mogilovo gubernijoje, pasistūmėti į Rusijos gilumą ir susijungti su Kazanės totoriais, kuriuos, kaip tikėtasi, turėjo sukilėti Kenevičius savo „aukso gramatomis“.

Šių dviejų paskutiniųjų žygių nepasisekimas tuo metu, kai Sierakauskas telkė ir lavino savo sukilėlių kariuomenę, dar nebuvo aiškiai žinomas. Jau išsikė-

lus iš Terazboro, pasiekė neaiškūs gandai, kad Zvieždovskis, tiesa, paėmė vieną miestelį, tačiau ir ten nįjį, taip pat du batalionus, Mackevičius ves per Ro-nimą minėsiu šias tamstos draugystėje praleistas dielgai rusenusi valstiečių širdyse neapykanta prieš šlėktą, dabar dar pakurstytą vryiausybės agentu, taip įsiliepsnojo, kad išplėsti sukilimą pasirodė tuščia svajonė. Tik vėliau Mackevičius sužinojo, kad Zvieždovskis, kaip vilkas mužikų persekiojamas po miškus, turėjo pasiduoti. Tiesa, jam pačiam pavyko pabėgti ir pasiekti užsienius. Tačiau, kaip tikras savo tėvynės patriotas, jis negalėjo iš šalies ramiai žiūrėti, kaip liejasi brolių kraujas. Jis grįžo į Lenkiją, vėl įsijungė į sukilimą ir baigė savo gyvenimą ant kar-tuvių.

Nei Sierakauskui, nei Mackevičiui jau nebektok sužinoti „aukso gramatų“ platintojo Kazanės srityje Jeronimo Kenevičiaus liūdno likimo. Samokslas buvo susektas tų pačių metų vasarą. Keliolika jo organizatorių, tarp kurių buvo keli rusų karininkai ir studentai, vieni buvo sušaudyti, kiti nubausti katorga.

Sierakauskui su savo batalionais mankštinantis Terazboro miške, jau ir ties jais pakibo pavojus. Carinės kariuomenės vadovybė Vilniuje jau sužinojo apie kažkokio paslaptingo Dolengos organizuojamą sukilėlių kariuomenę Andrioniško giriose. Generalas Ganeckis, stovėjęs su savo daliniu Sirvintuose, gavo generalgubernatoriaus įsakymą žygiuoti į Anykščius, kurių apylinkėse esą susitelkę didelės sukilėlių gaujos. Apie Dolengos sukilėlių būrius jau nuo kurio laiko plito kažkart vis grėsmingesni gandai. Dolenga jau turįs apie 20 000 gerai ginkluotų vyrų. Ganeckis buvo sutelkęs tik apie 600 pėstininkų ir apie 100 kazokų, tad laukė pastiprinimų iš Ukmergės ir Raguvos. Gavęs pastiprinimų, traukė į Anykščius. Jo dalinys padidėjo 3000 gvardijos šaulių.

Tuo tarpu Sierakauskui jau iš anksto buvo pranešta apie gresiantį pavojų. Jis suaukė savo štabą padėčiai apsvartyti. Nutarta perorganizuoti dalinį ir keisti vietą. Dalinys išskirstytas į tris būrius: centrą su keturiais batalionais sudaro pats Sierakauskas ir traukia Subačiaus ir Kamajų link, kairįjį sparną, du

batalionus, ves Kolyšką per Kupiškį į Biržus, o dešiniąs žygio jos žmonių išvadavimui. Aš pats visą gyvedovskis, tiesa, paėmė vieną miestelį, tačiau ir ten nįjį, taip pat du batalionus, Mackevičius ves per Ro-nimą minėsiu šias tamstos draugystėje praleistas dielgai rusenusi valstiečių širdyse neapykanta prieš šlėktą, dabar dar pakurstytą vryiausybės agentu, taip įsiliepsnojo, kad išplėsti sukilimą pasirodė tuščia svajonė. Tik vėliau Mackevičius sužinojo, kad Zvieždovskis, kaip vilkas mužikų persekiojamas po miškus, turėjo pasiduoti. Tiesa, jam pačiam pavyko pabėgti ir pasiekti užsienius. Tačiau, kaip tikras savo tėvynės patriotas, jis negalėjo iš šalies ramiai žiūrėti, kaip liejasi brolių kraujas. Jis grįžo į Lenkiją, vėl įsijungė į sukilimą ir baigė savo gyvenimą ant kar-tuvių.

Nei Sierakauskui, nei Mackevičiui jau nebektok sužinoti „aukso gramatų“ platintojo Kazanės srityje Jeronimo Kenevičiaus liūdno likimo. Samokslas buvo susektas tų pačių metų vasarą. Keliolika jo organizatorių, tarp kurių buvo keli rusų karininkai ir studentai, vieni buvo sušaudyti, kiti nubausti katorga.

Sierakauskui su savo batalionais mankštinantis Terazboro miške, jau ir ties jais pakibo pavojus. Carinės kariuomenės vadovybė Vilniuje jau sužinojo apie kažkokio paslaptingo Dolengos organizuojamą sukilėlių kariuomenę Andrioniško giriose. Generalas Ganeckis, stovėjęs su savo daliniu Sirvintuose, gavo generalgubernatoriaus įsakymą žygiuoti į Anykščius, kurių apylinkėse esą susitelkę didelės sukilėlių gaujos. Apie Dolengos sukilėlių būrius jau nuo kurio laiko plito kažkart vis grėsmingesni gandai. Dolenga jau turįs apie 20 000 gerai ginkluotų vyrų. Ganeckis buvo sutelkęs tik apie 600 pėstininkų ir apie 100 kazokų, tad laukė pastiprinimų iš Ukmergės ir Raguvos. Gavęs pastiprinimų, traukė į Anykščius. Jo dalinys padidėjo 3000 gvardijos šaulių.

Tuo tarpu Sierakauskui jau iš anksto buvo pranešta apie gresiantį pavojų. Jis suaukė savo štabą padėčiai apsvartyti. Nutarta perorganizuoti dalinį ir keisti vietą. Dalinys išskirstytas į tris būrius: centrą su keturiais batalionais sudaro pats Sierakauskas ir traukia Subačiaus ir Kamajų link, kairįjį sparną, du

batalionus, ves Kolyšką per Kupiškį į Biržus, o dešiniąs žygio jos žmonių išvadavimui. Aš pats visą gyvedovskis, tiesa, paėmė vieną miestelį, tačiau ir ten nįjį, taip pat du batalionus, Mackevičius ves per Ro-nimą minėsiu šias tamstos draugystėje praleistas dielgai rusenusi valstiečių širdyse neapykanta prieš šlėktą, dabar dar pakurstytą vryiausybės agentu, taip įsiliepsnojo, kad išplėsti sukilimą pasirodė tuščia svajonė. Tik vėliau Mackevičius sužinojo, kad Zvieždovskis, kaip vilkas mužikų persekiojamas po miškus, turėjo pasiduoti. Tiesa, jam pačiam pavyko pabėgti ir pasiekti užsienius. Tačiau, kaip tikras savo tėvynės patriotas, jis negalėjo iš šalies ramiai žiūrėti, kaip liejasi brolių kraujas. Jis grįžo į Lenkiją, vėl įsijungė į sukilimą ir baigė savo gyvenimą ant kar-tuvių.

Nei Sierakauskui, nei Mackevičiui jau nebektok sužinoti „aukso gramatų“ platintojo Kazanės srityje Jeronimo Kenevičiaus liūdno likimo. Samokslas buvo susektas tų pačių metų vasarą. Keliolika jo organizatorių, tarp kurių buvo keli rusų karininkai ir studentai, vieni buvo sušaudyti, kiti nubausti katorga.

Sierakauskui su savo batalionais mankštinantis Terazboro miške, jau ir ties jais pakibo pavojus. Carinės kariuomenės vadovybė Vilniuje jau sužinojo apie kažkokio paslaptingo Dolengos organizuojamą sukilėlių kariuomenę Andrioniško giriose. Generalas Ganeckis, stovėjęs su savo daliniu Sirvintuose, gavo generalgubernatoriaus įsakymą žygiuoti į Anykščius, kurių apylinkėse esą susitelkę didelės sukilėlių gaujos. Apie Dolengos sukilėlių būrius jau nuo kurio laiko plito kažkart vis grėsmingesni gandai. Dolenga jau turįs apie 20 000 gerai ginkluotų vyrų. Ganeckis buvo sutelkęs tik apie 600 pėstininkų ir apie 100 kazokų, tad laukė pastiprinimų iš Ukmergės ir Raguvos. Gavęs pastiprinimų, traukė į Anykščius. Jo dalinys padidėjo 3000 gvardijos šaulių.

Tuo tarpu Sierakauskui jau iš anksto buvo pranešta apie gresiantį pavojų. Jis suaukė savo štabą padėčiai apsvartyti. Nutarta perorganizuoti dalinį ir keisti vietą. Dalinys išskirstytas į tris būrius: centrą su keturiais batalionais sudaro pats Sierakauskas ir traukia Subačiaus ir Kamajų link, kairįjį sparną, du

batalionus, ves Kolyšką per Kupiškį į Biržus, o dešiniąs žygio jos žmonių išvadavimui. Aš pats visą gyvedovskis, tiesa, paėmė vieną miestelį, tačiau ir ten nįjį, taip pat du batalionus, Mackevičius ves per Ro-nimą minėsiu šias tamstos draugystėje praleistas dielgai rusenusi valstiečių širdyse neapykanta prieš šlėktą, dabar dar pakurstytą vryiausybės agentu, taip įsiliepsnojo, kad išplėsti sukilimą pasirodė tuščia svajonė. Tik vėliau Mackevičius sužinojo, kad Zvieždovskis, kaip vilkas mužikų persekiojamas po miškus, turėjo pasiduoti. Tiesa, jam pačiam pavyko pabėgti ir pasiekti užsienius. Tačiau, kaip tikras savo tėvynės patriotas, jis negalėjo iš šalies ramiai žiūrėti, kaip liejasi brolių kraujas. Jis grįžo į Lenkiją, vėl įsijungė į sukilimą ir baigė savo gyvenimą ant kar-tuvių.

Nei Sierakauskui, nei Mackevičiui jau nebektok sužinoti „aukso gramatų“ platintojo Kazanės srityje Jeronimo Kenevičiaus liūdno likimo. Samokslas buvo susektas tų pačių metų vasarą. Keliolika jo organizatorių, tarp kurių buvo keli rusų karininkai ir studentai, vieni buvo sušaudyti, kiti nubausti katorga.

Sierakauskui su savo batalionais mankštinantis Terazboro miške, jau ir ties jais pakibo pavojus. Carinės kariuomenės vadovybė Vilniuje jau sužinojo apie kažkokio paslaptingo Dolengos organizuojamą sukilėlių kariuomenę Andrioniško giriose. Generalas Ganeckis, stovėjęs su savo daliniu Sirvintuose, gavo generalgubernatoriaus įsakymą žygiuoti į Anykščius, kurių apylinkėse esą susitelkę didelės sukilėlių gaujos. Apie Dolengos sukilėlių būrius jau nuo kurio laiko plito kažkart vis grėsmingesni gandai. Dolenga jau turįs apie 20 000 gerai ginkluotų vyrų. Ganeckis buvo sutelkęs tik apie 600 pėstininkų ir apie 100 kazokų, tad laukė pastiprinimų iš Ukmergės ir Raguvos. Gavęs pastiprinimų, traukė į Anykščius. Jo dalinys padidėjo 3000 gvardijos šaulių.

Tuo tarpu Sierakauskui jau iš anksto buvo pranešta apie gresiantį pavojų. Jis suaukė savo štabą padėčiai apsvartyti. Nutarta perorganizuoti dalinį ir keisti vietą. Dalinys išskirstytas į tris būrius: centrą su keturiais batalionais sudaro pats Sierakauskas ir traukia Subačiaus ir Kamajų link, kairįjį sparną, du

batalionus, ves Kolyšką per Kupiškį į Biržus, o dešiniąs žygio jos žmonių išvadavimui. Aš pats visą gyvedovskis, tiesa, paėmė vieną miestelį, tačiau ir ten nįjį, taip pat du batalionus, Mackevičius ves per Ro-nimą minėsiu šias tamstos draugystėje praleistas dielgai rusenusi valstiečių širdyse neapykanta prieš šlėktą, dabar dar pakurstytą vryiausybės agentu, taip įsiliepsnojo, kad išplėsti sukilimą pasirodė tuščia svajonė. Tik vėliau Mackevičius sužinojo, kad Zvieždovskis, kaip vilkas mužikų persekiojamas po miškus, turėjo pasiduoti. Tiesa, jam pačiam pavyko pabėgti ir pasiekti užsienius. Tačiau, kaip tikras savo tėvynės patriotas, jis negalėjo iš šalies ramiai žiūrėti, kaip liejasi brolių kraujas. Jis grįžo į Lenkiją, vėl įsijungė į sukilimą ir baigė savo gyvenimą ant kar-tuvių.

Daugiau bus.

ĮDOMI LENKIŠKA KNYGA

"Atsiminimai iš Kau-
no". Autorius Leon Mit-
kiewicz, 294 psl. 1968 m.
išleido Katolicki Ośrodek
Wydawniczy Veritas, 4-8
Praed Mews, London W 2.
Kaina kiet.viršeliais \$7.50

Knygos autorius, gen.
štabo plk. L. Mitkiewicz,
savo kilme sulenkėjęs že-
maitis bajoras, buvęs pir-
masis ir paskutinis Len-
kijos karo atstovas Lie-
tuvoje, pateikia savo atsi-
minimus iš 1938-1939 me-
tų laikotarpio. Knyga, tik
ją pamačius, savo išvaiz-
da užintriguoja kiekvieną
lietuvių, mat knygos virše-
lis - aplankas yra Lietuvos
vėliava - geltona, žalia,
raudona su dideliu Vyčiu,
ir teisingai nupieštu, vir-
šelio viduryje.

Šioje knygoje ne tik ei-
linis tautietis, bet ir ne
eilinis mūsų politikas tik-
rai suras daug nežinomų
dalykų, daug užkulisų iš
mūsų santykių su Lenki-
ja to laikotarpio istorijos,
kaip pav. slapotos derybos
su Lenkija, bei mūsų poli-

tikų ir labai aukštų karių
pasisakymų, kad Lietuva
žada politikoj ne tik ben-
dradarbiauti su Lenkija,
bet net ir kariauti jos pu-
sėje... Dažnam skaityto-
jui gali būti sunku patikė-
ti, kad tuo pat laiku, kai
mes viešai šaukėm, jog
"Mes be Vilniaus nenu-
rimsim", užkulisyje vy-
riausybės buvo vedamos
derybos su Lenkija ir
mes ne tik be Vilniaus
nurimom, bet net patys
siūlėmės būti Lenkijos
sąjungininku prieš vokie-
čius. Tai buvo reali poli-
tika, mat politikoj negali
būti sentimentų, kaip mū-
sų kai kurie "politikai"
dar negali suprasti. Ši ti-
krovė politikoje šių eilu-
čių autoriui dalinai žino-
ma, todėl turiu tik patvir-
tinti, kad plk. L. M. atsi-
minimai atitinka tiesai -
dabar jau istorijai ir at-
rai atpasakota.

Manau, kad ne vienas
tautietis perskaitęs kai
kurių mūsų aukštų politi-
kų ir karių pareiškimus.

nustebti. Šiam patvirtinti,
čia pateikiu keletą tos
knygos ištraukų. Taip 169
psl. rašoma (visi verti-
mai - mano, V. Š.):

"1939 m. kovo 10 d. svar-
bus įvykis, kuris priduo-
da santykiams tarp Lie-
tuvos ir Lenkijos naują
eilę. Vyriausias Lietuvos
kariuomenės vadas gene-
rolas Raštikis, pasikal-
bėjimo metu su manimi
mano namuose prie ketu-
rių akių, padarė pareiški-
mą, kad akivaizdoj vokie-
čių grėsmės, būtina tuo-
jau sudaryti karinį susi-
tarimą tarp Lietuvos ir
Lenkijos; tuo pat laiku jis
pareiškė norą padaryti
vizitą Varšuvoje su tikslu
išdėstyti savo pažiūras
maršalui Smigli - Rydz
(lenkų kariuomenės vado)
ir užmegzti asmeniškus
ryšius su lenkų karine
vadovybe, tarp kitų su gen.
Stachewicz, vyriausio
štabo viršininku".

Iš to pasisakymo mato-
me, kad karinio susitari-
mo iniciatyva išėjo ne iš
lenkų, bet iš mūsų pusės.
Kaip, turbūt, visi dar atsi-
mena gen. S. Raštikio vi-
zitas į Varšuvą įvyko.

Laike to vizito įvykusių
asmeninių pasikalbėjimų
tarp gen. S. Raštikio ir
marš. Smigli - Rydz bei su
Lenkijos prezidentu prof.
Moscickiu, plk. L. Mitkie-
wicz asmeniškai negirdė-
jo, tačiau juosme sužino-
jęs iš savo viršininkų.
Plk. L. M. rašo, kad gen.
S. Raštikis siūlė Lietuvos
su Lenkija karinį susita-
rimą ir Lenkijos prezi-
dentui prof. Moscickiui ir
marš. Smigli - Rydz. Po
mūsų Klaipėdos krašto
praradimo, Lietuvos su-
sitarimo su Lenkija klau-
simu gen. S. Raštikis būk
pakeitė savo nuomonę.
Taip plk. L. M., psl. 181
rašo, kad gen. Raštikis
pareiškė jam: "Vokiečių
- lenkų konflikto atveju,
Lietuva prisilaikys besą-
lypinio neutralumo prin-
cipo. Konflikto pradžioje
tarp vokiečių ir lenkų,
mes (suprask Lietuvą) ki-
tąip negalime pasielgti;
vėliau, žiūrint kaip vysty-
sis padėtis - pamatysime.
Man (t. y. gen. Raštikiui)
atrodo, kad norėdami ar
nenorėdami, atsidursime
to pusėj, kurioj bus Len-
kija".

Gen. S. Raštikio vizito
į Varšuvą aprašymo pa-
baigoje psl. 197, plk. L. M.
rašo: "Visgi daugeliui at-
rodė, kad tai Didysis Lie-
tuvos Hetmanas (senovės
kariuomenės vadas), kaip
senais laikais (Unijos lai-
kais), padarė vizitą - apsi-
lankė pas Didįjį Karūnos
Hetmaną (anų laikų Len-
kijos kariuomenės vadą,
V. Š.)."

Psl. 204, plk. L. M. rašo,
kad birželio 15 d. 1939 m.
turėjo ilgesnį pasikalbė-
jimą su gen. J. Černius
(tuomet ministeriu pirm.)
po pietų prie kavos pas
Estijos pasiuntinį p. Var-
moe. Būk gen. J. Černius
pareiškė: "... pareiškė
man, kad Lietuva numato
pareikšti, kad stoją prieš
vokiečius sudarytą sąjun-
gą (koaliciją) ir stoji vi-
sai atvirai Lenkijos pusė-
je, o taip pat tų valstybių
pusėje su kuriomis Len-
kija yra ar bus sąjungoje.
Naujas Lietuvos ministe-
ris pirmininkas, stipriai
prieš vokiečius pasi-
reikšdamas, pareiškė, kad
sulaužymas ir sutryni-
mas į militus vokiečių ga-
lybės Europoje yra galu-
tina būtinas reikalingas. Nes
tai yra jėga per šimtme-

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

SAVA NUOMONĖ

I redakciją atnešė recenzija apie naują kino filmą.
Griežta recenzija. Teisinga Principinga. Protinga recenzija. Be
veikiau ten kompiromis ar reikiams į kairę ir dešinę.
- Aha! - prabilo redaktorius, išsikvietęs autorių. - Tai jus
parašėte?
Autorius nuleido akis.
- AS... Bet garbės žodis, aš nenorėjau, aš nežinojau... Jeigu
reikia, aš galiu pa...
- Saunuolis! Spaudžiu ranka. Seniai tokios recenzijos su žiburiu
ieškojome.
- Ir spaudinsite? Netaisė? - drovia vilties spalva pražydo
autorius.
- Kodėl gi ne? Negi mums svarbu, ką pasakys scenarijaus au-
toriaus uošvės draugė? Spiauti mums į tai, kad režisierius vedęs mi-
nistro sekretorės draugo seserį. Objektivumas ir sava nuomone
aukščiau visko.
Bet gal aš per griežtai, gal kai ka sušvelninti?
Jokių švelnybių.
Recenzija išspausdino nepakeista: griežta, objektyvia ir t. t.
I redakciją neskambino reikiama, nei scenarijaus autoriaus
uošvė: recenzijos autorius „Vineleje“ niekas nenustume nuo ke-
des prie barto ir po senovei jam skolino pinigų.
Recenzija buvo apie užsienio kino filmą.
"ŠLUOTA" - Satyras ir humoras žurnalas.

J. LUKOSEVICIUS

čius grėsianti ir Lenkijai
ir Pabaltijo valstybėms
ir Rusijai, jau nekalbant
apie čekus... Generolas
labai kietai pabrėžė, kad
sėkmingam prieš vokie-
čius karo užbaigimui, ku-
ris būtų labai rizikingas,
jei kariautų vien Lenkija
ir Lietuva, yra būtinas
dalyvavimas iš rytų So-

viety Sąjungos, sąjungoje
su vakarų galybėmis".
Plk. L. M. rašo, kad tai
buvo sensacinė žinia, nes
jis nesitikėjo tokios. Mat,
buvo pabrėžtas būtinumas
koalicijos prieš vokiečius
iš Sovietų Sąjungos, D.
Britanijos ir Prancūzijos.
Būk Lenkijos atstovas p.
Charwat prašė jo net pa-
kartoti tą žinią, taip svar-
bi ir netikėta ji buvo. P.
Charwat jam pareiškė,
kad jis tuo reikalu spe-
cialiai dar užklausk p.
gen. Černių ir, kad šis jam
tai patvirtino.

Iš pateiktų pavyzdžių
matom, kad informacijos
įdomios ir tokių šioje
knygoje daug. Tarp kitko
įdomus dalykas, kad plk.
L. M. žmona buvo gim-
naitė mūsų dvarininkų bei
spirito varyklos Panevė-
žyje savininkų p. Montvi-
ly. Būtent jų žmonių (sese-
rų) pusseserė. Plk. L. M.
pateikia įdomių savo ap-
silankymų aprašymų pas
žmonos gimines ir kelis
kitus dvarininkus. Iš pa-
sikalbėjimų su šiais ir
kitais Lietuvos dvarinin-
kais (svečiais pas p. Mont-
vilus) išveda įdomų daly-
ką būk, kad Lietuvos len-
kai dvarininkai skaitė, kad
Vilnius turi būti gražn-
tas Lietuvai. Atrodo, kad
ir jis yra tos nuomonės.
Įdomus ir Lietuvos ka-
riuomenės 8 rugsėjo pa-
rado ir 1938 m. rudens
manevrų aprašymas.

Knyga surašyta sekant
plk. L. M. anuomet vestą
dienoraštį, žymint datas
ir pridedant komentarus.
Skaitant plk. L. M. kny-
gą, dažnai stebėsi jo pa-
stabumu aprašant net
smulkmenas.
Knyga labai palanki
mums. Dažnai jaučiama
simpatija, atrodo, labai
nuoširdi.
Skaitant politinių užku-
Nukelta į 7 psl.

PARDUODAMA

Jau išėjo iš spaudos Jono Šiaurinio įdomi knyga,
"APOCALIPSE"

20 - jo amžiaus raida. Nuostabių įvykių. Romos katali-
kų bažnyčios reformos apocalipsės šviesoje. Perskaitę
kite ir apsvaistykite. Reikalaukite pas visus lietuviškų
knygų platintojus arba pas leidėją šiuo adresu:

Jonas Burdikas
2272 Lavalle, Ville Jacques Cartier, P.Q.
Canada.

JIB VARTODAMAS NEBOSI NEI PLIKAS, NEI ZILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus
Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina
pleiskaną, šašus, niežėjimą, sulaukia plaukų slinkimą, gražina natu-
rią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų
bonka - \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB labo-
ratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

P. Januška, 2498 Daugall Ave. Windsor 12, Ont.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

ALUS, MINKŠTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
PRITYRĘS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKAM SKONIUI DEŠRŲ
GAMINTOJAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE
MIESTO DALYSE.

1918 Frontenac Street, Montreal, TEL. 524-0209
/Prie požeminio "METRO" stoties/.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330

Nauji: 366-7818
Naudoj: 366-5691

La Salle Automobile Inc.

RES. M. L. DAIGNEAULT, 7635 BOUL. LASALLE - LA SALLE

HIGHLAND AUTO BODY

CALEX GAS BAR

DIRBTUVĖ - GARAŽAS

Atliekami įvairūs automobilių taisymo ir dažymo darbai:
Infra red & Vinyl Tops painting
Gazolinas, Alyva ir kiti patarnavimai
Padangos žemiausiomis kainomis
ir baterijos. Lietuviams nuolaida.
611 b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Johan Tiedman Reg'd

DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS
PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI.
IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką
Savininkai:
A. Keršys, P. Petulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus,
kostiumus ir kelnės.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE | B. KIRSTUKAS
(at Wellington St.) Tel. 769-2941

Tel. 325-8971

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS
117-6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. Ville Lasalle.
Įvairi n. edžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL

4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE. TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS

URMO KAINOMIS 30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR
MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUNKELĖMS IR ŠILKINĖS - Brocade
& Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ,
SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAIP PAT PRIIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure
- IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$54.00 ir extra kelnės \$13.50.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune. Laisvą kalbą
lietuviškai.

įstojo į JAV armiją ir
šiemet kiek buvo džiaugs-
mo ir kalbų, kai abu susi-
tiko Saigone.

HAMILTON

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių
Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9.30-5 v.p.p.
Antr. 9.30-5 v.p.p.
Treč. 9.30-5 v.p.p.
Ketv. 9.30-5 v.p.p.
Penkt. 9.30-8 v.p.p.
Šešt. 9-1 v.p.p.

Angliškai nuolatiniškai ir indėlius
Prieinamos skolimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės
ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrinamas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų prancūziškos
parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Hamiltono DLK šaulių kuopa su ramovėnais veteranais maloniai kviečia visus dalyvauti Lietuvos kariuomenės šventės paminėjimo iškilnėse, kurios įvyks 1968 m. lapkričio 23-24 dienomis, Hamiltone, 48 Dundurn Str. N. Jaunimo Centro salėje.

Šeštadienio vakare bus meninė programa, loterija ir linksmoji dalis prie užkandžių, gaivinančių gėrimų ir gero orkestro.

Sekmadienį, 11 val. ryte šv. mišias atnaušaus prel. dr. J. Tadauskas Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, dalyvaujant visoms organizacijoms suvėliavomis.

Po pamaldų bus padėti gyvų gėlių vainikai prie kryžiaus pagerbti žuvusiems už laisvę. Po to bus šventinama Hamiltono DLK šaulių kuopos vėliavai paskaita prelegento p. Musteikio iš JAV.

Š. K. Valdyba

na, Vytautą ir Vladą. Palaidotas spalio 26 d., šeštadienį, dalyvaujant gausiam būriui artimų bei pažįstamų, iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios šv. Jono lietuvių kapinėse Port Credite.

J. Šilelis.

PABAUTIEČIŲ SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Royal Connaught viešbutyje praėjo labai nuotakingai, nors dalyvių galėjo būti žymiai daugiau. Be bendrų šokių, dar savo tautinį meną parodė atskirai kiekviena tautybė: estus atstovavo tautinių šokių grupė ir moterų duetas, latvius-mergaičių kvartetas ir lietuvius - jaunieji Gyvataro šokėjai. Plačiau buvo išsikalbėta su bendro likimo mūsų kaimynais, kurie pageldavo daugiau panašių susitikimų, nepasitenkinant vien tik bendru birželio trėmimų minėjimu.

KOMUNIZMO GINĖJAI

Yra daug žmonių, kurie kiekvieną komunistų ir didžiausią prasižengimą moka pateisinti. Jiems visai nesvarbu, kaip žmonės gyvena maskoliškoje vergijoje. Tokiems egoistams, kapitalistinės bendruomenės trūkumai, juos asmeniškai liečiantieji, yra vyriausiu neteisingu. Todėl visus kapitalizmo priešus jie skaito galinčiausia jėga ir nuo visų jų "kančių" išgelbėtojai. Komunistų gerbėjų (taikos metu) pasyvinė dalis didelės žalos visuomenei nedaro. Nuo to kenčia tik tie patys, kadangi save skaito pačiais nelaimingiausiais pasaulyje žmonėmis ir gyvena komunistinių kraštų "laimingais" piliečiams nuolatiniame pavde.

Betyra daug ir aktyvių antikapitalistų, kurie visai atsidavę savo idėjų propagandai ir iš to "biznio" gyvena blogiau už vidutinį kapitalistą.

Yra ir radio komenta-

torių, kurie gerai gyvena iš stambių kapitalistinių kompanijų. Tokiems yra dvi spalvos: juoda ir raudona. Kas pareina nuo kapitalistų, jie "tepa" juoda spalva, o nuo komunistų - raudona. Bet, kada komunistai pridaro daug žiaurių, neleistinų dalykų, to komentatoriai to "nepastebi".

Tokie komentatoriai "apsiputoję" skelbė apie "pasiryzimą ir didvyriškumą" gatvių "kovotojų už aukštesnius idealus", kai pav. kėlusius neleistiną netvarką Čikagoje laike demokratų konferencijos, bet visai "nepastebėjo taikingos demonstracijos tuo pačiu metu vykusios Maskvoje. Jie nepriiminė nei vieno žodžio, kad Raudonoje Alkštėje buvo areštuoti, žiauriai sumušti ir kalėjimams pasodinti ne tik visi demonstravusieji, bet tuo laiku ir visai atsitiktinai praeinantieji.

Tokie komentatoriai neatkreipė dėmesio ir į įvykius Čekoslovakijoje. Užtat, tokie komentatoriai, visai nesivarždami su išsireiškimais, "kritikuoja" (daugumoje išpūstai) visus JAV ir kitų kapitalistinių valstybių veiksmus, o daugiausia tai skundžiasi dėl "progresyvių minčių varžymų" ir laisvės trūkumo.

K. M. Juozas Šarūnas.

Atkelta iš 5 psl.

[DOMI KNYGA...]

Išų "žaidimą" kyla klausimas, kodėl mūsų buvę politikai, dar gyvi esą, o taip pat ir kariai apie šį mūsų gyvenimo laikotarpį beveik nieko nerašo, tur būt nori nusinešti į karstą.

Baigdamas turiu pareikšti, kad ši knyga bene bus pati įdomiausia, kurią teko skaityti per paskutinius 25 metus. Nors brangoka, bet jos įdomumas vertas išlaidų.

V Š.

VISI | HAMILTONA

Ateitininkai sendraugiai rengia šeštadienį, lapkričio 9 d. JAUNIMO CENTRE,
48 Dundurn St. N.,
Hamilton, Ont.

TRADICINĮ SPAUDOS BALIŲ

Programoje:

- "Žibuoklių sekstetas" iš New Yorko.
- Abiturientų pagerbimas.
- Spaudos baltiaus karalaitės rinkimai.
- Dominico Ferrie orkestras.
- Vertinga loterija ir turtingas bufetas.

Meninės programos pradžia - punktualiai 7:30 val. vakaro.

Bilietai \$2.50, Jaunimui - studentams - \$1.00.

Rengėjai maloniai kviečia visus ir iš visur į šį tradicinį spaudos balių.

Ateitininkų Sendraugių Valdyba.

Lietuvių stalo pabaltiečių susipažinimo parengime. Sėdi iš kairės: G. Latauskaitė, Prunskiai, D. Prunskutė, kanadietė, H. Baroniene. Stovi: iš kairės du GYVATARO atstovai, KLB Hamiltono sk. pirm. A. Juozapavičius, V. Kairys, kanadietis ir K. Baronas. Foto Gailits.

Pasaulinė Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga (PLIAS)

Pereitą pavasarį buvo praversti Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) centrinių organų rinkimai korespondenciniu būdu. Rinkimuose dalyvavo skyriai iš Australijos, J. A. Valstybių, Kanados ir pavieniai nariai iš Anglijos ir Pietų Amerikos. Anksčiau visi centriniai organai buvo JA Valstybėse, dabar ateinančiai kadencijai valdyba ir revizijos komisija išrinkta iš Kanadoje gyvenančių narių.

Į Centro Valdybą išrinkta J. V. Danys - pirmininku (Ottawa), I. Mališka - vicepirmininkas (Montreal), P. Daunius - sekretorius (Ottawa), G. P. Mitalas - išdinininkas (Ottawa), V. Giriūnas - valdybos narys (Montreal). Kandidatais liko S. Jaugelis, V. Stankevičius (visi iš Montreal) ir A. Jurkus (Ottawa).

Į Centro Revizijos komisiją išrinkta (visi iš Toronto) E. A. Bubelis - pirmininkas, V. Žičiūnas - vicepirmininkas, A. Viskonta - sekretorius; kandidatais liko B. Baranuskas, V. P. Matulevičius ir P. Stauskas.

Į Garbės Teismą išrinkta A. Mažeika, G. T. Kačinskas ir S. Kindyrus (visi iš Washington, D. C. JAV).

JA Valstybėse yra devyni skyriai, kurie yra susijungę į Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungą, kuri tvarkosi savarankiškai. Australijos 4 skyriai ir Kanados 3 skyriai savo atskirų sąjungų nėra sudarę.

Organizacijos veikimas reiškiasi profesinio, tau-

tinę ir visuomeninę srityse ir joje dalyvauja apie 700 inžinierių ir architektų. PLIAS spaudos organas yra technikos žurnalas "Technikos Žodis" leidžiamas Čikagoje ALIAS skyriaus šešis kartus per metus.

ST CATHARINES, Ont.

Šių metų spalio 20 d., 75 Rolls Ave. įvyko KLB - nės St. Catharines apylinkės metinis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba ir pasiskirstė pareigos sekancijai: pirm. A. Šetikas, vice - pirm. A. Švažas, sekr. P. Palgrimas, išd. P. Dauginas ir vald. narys J. Grigas.

Revizijos komisija: J. Alonderis, P. Šukys ir Z. Jakubonis.

Pirm. adresas: 10 Clark St. St. Catharines, Ont., sekr.: 172 Glendale Ave. St. Catharines, Ont.

Naujoji valdyba nutarė savo pirmame posėdyje gražiai ir nuoširdžiai bendradarbiauti su visomis šioje kolonijoje veikiančiomis organizacijomis.

Sekr.

The Ed Sullivan Show, kuris matomas per TV CBC stotį kas sekmadienį 8 val. vakaro, šią vasarą minėjo 19 metų programos sukaktį.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1968 M.

Artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome tris specialiai sudarytus siuntinius iš tokių dalykų, kurie labiausiai yra reikalingi Lietuvoje ir ištikrųjų būtų naudingi Jūsų giminėms.

MĖSŲS KALĖDINIS 1968.

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztukas, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis lietaiškis, 3/4 jardo vilnėnės angliškos vyriškos kostiumo medžiagos, vilnėnės sijonui medžiagos, 3 jardai labai gražios moteriškos kostiumo medžiagos, puikūs vyriški nailoniniai marškiniai arba nailoninė bliuskutė, 1 dėžė šokoladinių saldinių, 20 angliškų geriausios rūšies cigarečių -- \$100.

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1968.

Komplektas moteriškų rūbų (labai ten reikalingi), gėlėta arba su ornamentais vilnėnė skarelė, 3 jardai vilnėnės moteriškos kostiumo - creplene medžiagos, gražus moteriškas megztukas, 3 jardai vilnėnės paltui medžiagos, 2 1/2 jardo vilnėnės suknelei medžiagos -- \$100.

MAISTO SIUNTINYS 1968.

1/2 svaro arbatos, 1 sv. kokavos, 6 sv. geriausios rūšies baltų miltų, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. pipirų, 1/4 sv. lapelių, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1 dėžė nescafe, 3 sv. geriausios rūšies kiaulinių taukų, 1 sv. šokola dinų saldinių -- \$30.

Taip pat į bet kurį rūbų siuntinį galima padėti žemiau išvardinti dalykai, kurie visada yra naudingi ir laukiami Lietuvoje:

Vilnėnė skarelė \$4.50, nailoniniai itališki lietaiškiai \$12.00, vyriški arba moteriški megztukai \$14.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnėnės kojinės \$2.50, labai geras parkeris firmos "Parker" \$9.00, sveikariški laukrodžiai \$15.00, vyriški nailoniniai marškiniai \$8.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8734.

Su malonumu primame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas sudaro iš mūsų kainoraščio ir taip pat, prsiunciname Jūsų pačių paruoštus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda Jums teisę gauti INCOME TAX sumažinimą.

Atstovai: A. Kusinskis, 167 College Street apt. 2 Sudbury, Ont., L. Radzevičius, 530 Windermere Ave. Toronto 9, Ont. 762-7845.

Montreal

"LITAS"

"INCOME TAX" NUO \$10.

Lig šiol bankai buvo įpareigoti "Income Tax" įstaigai pranešinėti tik tų asmenų pajamas, kurie per metus iš savo santaupų vienoj sąskaitoj gaudavo \$100.00 arba daugiau.

Naujasis Kanados biudžetas nustatė, kad atelyje visos finansinės įstaigos turės pranešinėti jų išmokamas taupytojams palūkanas ir dividendus nuo \$10.00. Taigi, atelyje nebebus prasmės išdėstyti pinigų į daugelį bankų arba į kelias sąskaitas tame pačiame banko. Dabar bus tiksliausia perkelti santaupas į ten, kur už jas daugiau mokama, kadangi mokesčių vistik nebūna galima išvengti.

"Litas" visais laikais už santaupas mokėjo daugiau, kaip kiti bankai. Šiuo metu "Litas" moka 6.5% už dviejų metų, 6% už vieno metų terminuotus indėlius, 5.25% už šėrus ir 4.4% už depozitus su čekių rašymo telse. Be to, už šėrus "Litas" dar duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2.000 sumos.

Pinigių išėmimas "Lite" galimas ir prieš terminą, tik tokiais atvejais už terminuotus indėlius nustoama apie 1% palūkanų. "Litas" kviečia Montreallio lietuvius pasinaudoti jo teikiama patarnavimais ir perkelti į jį savo santaupas iš kitų bankų. Kadangi praeitą savaitę visi bankai prirašė palūkanas už praeitą pusę metų, tai dabar yra pats geriausias laikas Tamstų santaupų perkėlimui. "Litas" šiuo metu artėja prie 2.5 milijono dolerių kapitalo ir 1500 narių.

• "LITAS" bus uždarytas abiejuose skyriuose lapkričio 11 d. pirmadienį -- "Remembrance Day".

Pr. Rudinskis.

Silvija Kuncėvičiūtė DIPLOMUOTA GAILESTINGOJI SESUO

Silvija Kuncėvičiūtė šį rudenį baigė St. Mary's School of Nursing ir š. m. spalio 27 d. labai gražioje iškilnėse gavo Registered Nurse diplomą. Smagu ir malonu pastebėti, kad Silvija buvo savo kurso pirmininke ir baigimo iškilnėse kalbėjo visų baigusiųjų vardu.

Silvija gimė Vokietijoje 1947 m. Mokėsi Lasalle mokykloje ir gimnazijoje, kur ji buvo sporto klubo pirmininke ir vyresnėse klasėse savo klases seniūne, o paskutinėje klasėje ir visos gimnazijos vicepirmininke.

Silvija lankė ir baigė šeštadieninę mokyklą ir litanistininius kursus. Ji mokėsi Ponios Kardelienės muzikos studijoje. Kelis vasarų Silvija stovyklavo Putnamo mergaičių ir skautų stovyklose. Silvija priklauso Marijos Sambūriui ir yra vyr. skautė.

Silvija mokslo siekė su dideliu pasiryžimu, atsiakydama malonumų ir pramogų. Ji valkas būdama neteko tėvelio ir tik dėka savo mamos didelio rūpestingumo ir savo pačios anksti pradėta nešti atsakomybės, Silvija šiandien gali džiaugtis gražiais rezultatais. Sveikiname ir linkim nesustoti ir siekti dar aukštesnio laipsnio.

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti 1969 m. Keleivio Kalendorių

Kaina \$1.00.

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

DIDYSIS BAZARAS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALEJE lapkričio mėn. 8, 9 ir 10 d.

• PENKTADIENI| nuo 7 val. vak. • ŠEŠTADIENI| nuo 4 val. p.p.

• SEKMADIENI| po pamaldų pietūs ir
loterijos bilietais laimėjimų
paskirstymas apie 4 val.

MONTREAL

TORONTO

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ-MEDŽIOTOJŲ KLUBAS

"NIDA"

Lapkričio 16 d., šeštadienį 7 val. vakaro
DLK VYTAUTO KLUBE rengia

VAKARĄ-BALIŲ

PROGRAMOJE:

ŠILTA VAKARIENĖ. TURTINGAS BUFETAS.
MUZIKA. ŠOKIAI. LOTERIJA.

Įėjimas \$2.50.

Maloniai kviečiame visus
Montrealio lietuvius.

"NIDOS"

KLUBO VALDYBA.

Š. m. lapkričio 9 d. 7 val. vakaro A. V. P. CHORAS ruošia

KONCERTĄ-SUBATVAKARĮ

kuris įvyks Aušros Vartų parapijos salėje,
1465 De Seve Street, Montreal. P.Q.

Programoje: Solistų duetas, vyrų oktetas, moterų choras ir mišrus choras.

Po programos šokiai, kuriems gros puiki muzika, užkandžiai ir gėrimai.

Rengėjai.

LIETUVIAMS DĖMESIO!

Dr. E. Andrukaitis jau seniai žinomas kaip nervų ligų geras specialistas, nuo lapkričio 1 dienos persikelia į naujas patalpas 832 St. Joseph Blvd., kampas St. Andre St. ir tel. 522-7236.

Gerb. Doktoras praplečia gydymą vidurinių ligų srityje ir, pašauktas atvažiuos į namus. Priėmimo valandos bus pagal susitarimą.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 pm.
Antradienį 2-4 pm.
Penktadienį 2-4; 7-9 pm.
Trečiadienį 7-9 pm.

Tel: 767-3175; namų 366-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. MU 1-2057

Dr. A. O. **JAUGELIENĖ**
Dantų gydytoja

1410 Guy Street I aukštas
11-12 kambarys,
Tel: 932-6662; namų 737-9681

Dr. V. **GIRIUNIENĖ**
Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

LITUANISTINIŲ KURSŲ
MOKINIŲ IR TĖVŲ DĖ-
MESIUI

Nesulaukus iš Montre-
alio Mokyklų Komisijos
jokio pranešimo, darbas
pradėtas Aušros Vartų
parapijos patalpose. Nors
vieta nepritaikyta moky-
mui, bet susitvarkius kiek
galimybės leidžia, pamokos
vyksta normaliai ir
tvarkingai. Yra mokinių,
kurie dar neatėjo many-
dami, kad jokio pozity-
vaus darbo nėra. Pamokos
vyksta kaip visada ir
programa einama pirmyn.

Kas šeštadienį turėsime
šias pamokas: lietuvių
kalbos, lietuvių literatū-
ros, tautinių šokių ir
krepšinio treniruotes, kas
antrą - tikybos, Lietuvos
istorijos ir Lietuvos geo-
grafijos. Pamokų pradžia
9 val. ir baigsis pirmą
valandą. Šiais metais
kursuose dirba šie moky-
tojai: Tėv. Zarėmba, S. J.,
M. Jonynienė, H. Lapinienė,
Br. Lukoševičienė, R.
Otto ir S. Baršauskas.

Vedėja.

• Staigiai mirė E. Tamošiū-
nienė, kuri palaidota per Šv.
Kazimiero parapiją.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Chirurginė praktika

SEAFORTH MEDICAL BUILDING,

3559 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

KREIPTIS TELEFONU 931-3275.

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER
B.A., B.C.L.
Suite 205

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS,
B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU
Taisau ir Remodeluoju
Vasaros laike saugojimas
/ Storage /.

6396 Bannantyne, Verdun.
PD 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD
"NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS" SPAUSTUVE
spausdina bilietus, pokvietimus, vi-
zines ir padėkos korteles, įvairius
blankus, receptams lapelius, vedybi-
nius pokvietimus, mirties atveju už-
uotus laiškus, visokių "statemen-
tus", vokus su adresais, laiškaščiū.
Adresas: 7722 George Street,
LaSalle, Montreal, P.Q.
Canada.

Bouffard Auto Body

6636, Clark St. Montreal
(prie St. Zotique)
TEL: 277-5059, 277-5323

Sav. J. Adomonis-Adams
Namų tel. 747-9000

ATLIEKAME DARBUS:

Electric Welding
Body Work
Painting
Mechanic
Electric
ir kitus

Steering Service
Wheel Aligning
Tune-up
Clutch-Brakes

MENO PARODA

Place Ville Marie pirmam
aukšte, Royal Bank patalpo-
se, nuo lapkričio 2 d. iki 16
vyksta "Quebec'o šių dienų
profesionalų dailininkų" me-
no paroda. Dalyvauja 68 dai-
lininkai, išstatę 87 įvairios
technikos darbus. Paroda ne
eilinė, dalyvauja daug žy-
mių dailininkų, pav. Jean-
Paul Riopelle, ir dėl to ver-
ta aplankyti. Paroda atidara
kiekvieną dieną, taip pat ir
sekmadieniais, Mums malo-
nu, kad parodoj randam ir
montrealietę grafikę Oną Šab-
lauskienę. Tai vienintelė
šioj parodoj lietuvių atstovė.
Ln.

KATOSTROFOJE VOKIETI- JOJE ŽUVĘS LIETUVIS

Juozas Skučas, kuris prieš
2 metus buvo atvykęs į Mon-
trealį aplankyti sūnų Juozą
ir dukterį Daną Mozdraitienę.
Velionis ilgus metus kalėjo
Sibiro taigose, nes kaip pa-
žangus ūkininkas buvo iš-
tremptas ir nubaustas.

KAS LAIMĖS AUTOMOBILI- O NUDAŽYMĄ?

Highland Auto Body dirbtu-
vės savininkai Sušinskas ir
Zavys Žvejotojų ir Medž. klubo
"Nidos" ruošiamam balui
skiriamą vertingą dovaną loterijai
- \$150.00 vertėje automobilio
nudažymą.

AUKŲ RINKIMAS

N. Pr. Marijos Seserims
šie metal yra jubilieji-
niai. Visoje išeivijoje yra
įvairiai atžymėti. Kasmet
Montrealy rėmėjai reng-
davo bazarą. Šiais metais
norima bandyti daryti pi-
niginį vajų. Tuo būdu at-
puls fantų rinkimas ir py-
ragų kepimas.

Ateinančiomis savaitė-
mis iki gruodžio mėnesio
pradžios rinkėjos su aukų
lapais lankysis jūsų na-
muose. Tikime, kad kiek-
vienas iš mūsų neatsisa-
kys savo auka paremti
seselių darbą.

LaSalle-V. Biliūnienė,
ir G. Montvilienė.

Verdun-A. Morkūnienė
p. Pocauskienė ir Br. Lu-
koševičienė.

St. Laurent-A. Mališ-
kienė.

Rosemount-J. Adomo-
nienė, J. Blauzdžiūnienė
ir p. Malcienė.

N. D. G. -p. Dauderienė.
Duvernay-E. Kerbelie-
nė.

Jacques Cartier - R.
Brikienė.

St. Lambert-M. Beniu-
šienė.

Ville Emard ir Cote St.
Paul-J. Kęsgailienė ir p.
Kasperuk.

Montreal West ir Cho-
medy-G. Gedvilienė.

Rėmėjų Valdyba.

• Šv. Kazimiero par. Šv. El-
bietos mišios ir po jų pusry-
čiai lapkričio 24 d. 11 val.
ir lapkričio 30 d. vakariene
parapijos salėje. Prašomi
visi į šiuos parengimus at-
lankyti.

D-jos Valdyba.

• Tragiškai žuvusiam Leonui
Černysoviui, jo sesutei Elena
ir D. Linkonai pastatė gražų
paminklą kapuose.

Rudens vakaro jaukia nuotaiką
rasite

SLA 236 kuopos

PASILINKSMINIME

Vieta - Šv. Jono parapijos
salė.

Laikas - lapkričio 9 d.
7 val. vak.

Pilnas bufetas ----- D'amico šokių Kapela.

LIETUVIŠKI PARENGIMAI

Anąjį savaitgalį Toron-
to buvo gausus parengi-
mais, o vienas ypatinges-
nis koncertas sutraukė
beveik tūkstantinę žmo-
nių.

Šalia šv. Jono parapijos
salėje vykusio skautų ba-
zaro, Lietuvių Namuose
vykstančiame Rudens ba-
liuje dalyvavo daug sve-
čių. Statybininkas Petras
Jokubauskas švęsdamas
savo 55 m. sukaktį susi-
laukė svečių iš tolimes-
nių vietų kaip Sarnia, Ha-
milton ir iš Amerikos.
Sekmadienį įvykusiam
solistų Virgilijaus Norei-
kos koncerte atsilankė
tik daug žmonių, kad pri-
truko sėdimų vietų. Dau-
geliui pavėlavus teko sto-
vėti (už tą pačią \$3.-kai-
ną).

P.p. Jokubaičių sureng-
tame priėmime solistas
Noreika su ponija stebė-
josi sieną puošusią, tau-
tiniams motyvais apipavi-
dalintą, lininę medžia-
goj dailiai įsustą visą
mūsų Tautos Himną.

• Massey-Ferguson šo-
feris Jonas Kairys, ap-
virtus jo vairuojamam
kioskui, buvo su-
sunkvežimui, buvo su-
prieštasi visi šie d. n. n.
žveistai ir nugabentas li-

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaris ir šeštadieniais
pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin St.)
Rastinė: LE 4-4451

goninėn. Į jo sunkvežimį
įvažiuosius lengvos ma-
šinos keleiviai buvo sun-
kliau sužeisti.

**AUKOS JUNGINIAM
FINANSŲ KOMITETUI
KANADOJE**

Rodney TF įgal. V. Ignai-
čio... \$244.-
Wellando TF įgal. A. Če-
puko... \$181.-
Fort William TF įgal. dr.
F. Jasevičiūtės... \$80.-
Otavos TF įgal. K. Vil-
činsko... \$90.-
Už aukas dėkojam. Au-
kas siųsti: JFK izd. Vl.
Kazlauskui, 20 Brunell
Ave., Toronto 9, Ont.
JFK Informacija

B. NAUJALIS, turintis sveikatos
klinika 460 Roncesvalles Ave., išlau-
sė vieno metų medicinos teorinį li-
gonių priežiūros kursą ir dabar pa-
skirtas atlikti keturių mėnesių prak-
tiką Toronto General, Sick Children,
Toronto Western ir Riverdale ligoni-
nėse po vieną mėnesį kiekvienoje.
Dėl tos priežasties jo sveikatos kli-
nika veiks tik nuo ketvirtos valandos
po pietų ir šeštadieniais visą dieną.
Kreiptis telefonu LE 8-8008.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS-AUTOMOBILIAI-ATSAKOMYBĖ-GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

Sekr.: M. Larlauskaitė tel. 722-3986.

RES. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D

E D C O CONSTRUCTION CO. LTD.

• Namų statybą vykdo ištisomis gatvėmis
naujoje LaSallėje.

• Namai - Duplex ir Fourplex - sau ir
investavimui.

• Namų kainos neužkėtos, labai žemu
įmokėjimu - \$1000 - galima įsigyti
gražius ir vertingus namus.

Skambinti W. L. Apénat, tel. 366-6237

ADAM'S

LaSalle Restaurant

15-je metų pagarsėjęs "smoke meat"
gaminio patiekalu.

Juozas Stankaitis

TELEFONAS
366-0754

Leonas Gureckas

7633 LaSalle Blvd. ir 4 Ave. kampas, LaSallėje.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)

Montreal.

Telefonas RA. 7-3120